

EU har nu verktyg för att satsa på kvinnors egenmakt

2017-10-06 | Sholeh Irani i Feministiskt perspektiv

EU-parlamentet röstade på tisdagen igenom en rapport med konkreta åtgärder för hållbar jämställdhet. Rapporten har kartlagt kvinnors ekonomiska egenmakt i den privata och den offentliga sektorn inom EU, under ledning av Anna Hedh (S), och antogs i sin helhet med stor majoritet. På den borgerliga sidan röstade flera svenska ledamöter nej.

– Jämställdhetsarbetet i EU går på tok för långsamt, detta är en viktig signal för att frågorna måste lyftas upp, sade **Anna Hedh** efter att [rapporten](#) röstades igenom med 480 ja-röster mot 130 nej.

Rapporten tar bland annat upp behovet av ett jämställdhetsperspektiv på den ekonomiska politiken och bekräftar vikten av att bekämpa olika former av könsbaserat våld, eftersom det utgör ett hinder för kvinnors egenmakt. Rapporten innehåller specifika uppmaningar rörande lönegap och pensionsklyfta, sexuella trakasserier på arbetsmarknaden, könskvotering, behovet av att lyfta statusen på kvinnodominerade yrken samt män och kvinnors gemensamma ansvar för det obetalda arbetet i hemmet:

”Parlamentet understryker att arbetet med att motverka och undanröja pensionsklyftan mellan könen och minska äldre kvinnors fattigdom först och främst kräver att det skapas möjligheter för kvinnor att göra lika stora pensionsinbetalningar genom att i större utsträckning integrera dem på arbetsmarknaden och säkra lika möjligheter i fråga om lön, befordran och möjligheter till heltidsarbete.”

Sexualiserat våld

Åtgärder mot ”könsbaserat våld” lyfts i rapporten och inkluderar allt från könsstympning och barnäktenskap till könsmaktsordning och ekonomiskt våld.

För att stärka kvinnors rättigheter och ekonomiska egenmakt är det nödvändigt att ta itu med den djupt rotade, ojämställda könsmaktsordning som leder till diskriminering och våld mot kvinnor och flickor samt hbtqi-personer. Detta enligt enligt EU-parlamentet som också påpekar att könsmaktsstrukturer samverkar med andra former av diskriminering och ojämlikhet till exempel på grund av etnisk bakgrund, funktionsnedsättning, ålder och könsidentitet.

I en intervju på [socialdemokratiska partier i EU-parlamentets hemsida](#) betonar Anna Hedh (S) att de föreslagna åtgärderna rörande mäns våld mot kvinnor ingår i rapporten eftersom hot mot kvinnor påverkar kvinnors självbestämmanderätt. Hedh uttrycker även sin besvikelse över de svenska kollegor från allianspartierna som inte stödde rapporten.

FÖR	EMOT
• Marita Ulvskog (S) • Olle Ludvigsson (S) • Jens Nilsson (S) • Anna Hedh (S) • Soraya Post (FI) • Bodil Valero (Mp) • Jakop Dalunde (Mp) • Max Andersson (Mp) • Malin Björk (V) • Cecilia Wikström (L) • Jasenko Selimovic (L) • Kristina Winberg (Sd) • Peter Lundgren (Sd)	• Lars Adaktusson (Kd) • Gunnar Hökmark (M) • Christofer Fjellner (M) • Fredrick Federley (C)
	AVSTOD • Anna Maria Corazza Bildt (M)

”Så här röstade de svenska EU-parlamentarikerna om Anna Hedhs rapport om kvinnors ekonomiska självbestämmande i EU”, skriver [Socialdemokraterna i Europaparlamentet](#).

Bland åtgärderna som föreslås i rapporten finns en uppmaning från till såväl EU som medlemsstaterna att utan förbehåll ratificera Istanbulkonventionen och organisera upplysnings- och informationskampanjer riktade till allmänheten om våld mot kvinnor, samt att uppmuntra till utbyte av bästa praxis. Dessutom konstaterar EU-parlamentet att i situationer där kvinnor utsätts för våld spelar deras ekonomiska oberoende en avgörande roll och uppmanar därför medlemsstaterna att skapa sociala trygghetssystem som kan hjälpa kvinnor i denna situation.

Löneökning röstades ner

Förslag om utökad socialförsäkring och höjda löner i sektorer där kvinnor utgör en majoritet av arbetskraften röstades ner av den konservativa EPP-gruppen (där de svenska Moderaterna och Kristdemokraterna ingår) och även av den liberala gruppen.

Flera andra förslag om åtgärder för att främja likalön gick dock igenom, bland annat bindande krav på transparenta löner i syfte att skapa metoder för att minska lönegapet på grund av kön. Exempel på metoder som EU-parlamentet ställer sig bakom är lönegranskningar och åtgärder för likalön vid kollektivförhandlingar.

När det gäller skattepolitiken föreslog rapporten att ”investeringar i kristider, borde ha ett jämställdhetsperspektiv för att förändra de makroekonomiska tendenser som slår hårdare mot kvinnor. Behov av individualisering av beskattning och socialförsäkringar”. Även detta var EPP och den liberala gruppen emot, men de lyckades inte att rösta ner förslaget, som istället mildrades och omformulerades. Så här lyder den formulering som gick igenom:

”Europaparlamentet anser att ekonomiska modeller och metoder, skattepolitik och utgiftsprioriteringar, särskilt vid kriser, bör innefatta ett könsperspektiv, ta hänsyn till kvinnor som ekonomiska aktörer och syfta till att minska skillnaderna mellan könen på ett sätt som gynnar medborgare, företag och samhället i stort, och upprepar i detta sammanhang att de ekonomiska kriserna har påverkat kvinnorna särskilt negativt.”

Obetalt hemarbete

För att möta behovet av en jämnare fördelning av det obetalda hemarbetet, som identifieras i rapporten, förespråkar EU-parlamentet att de traditionella könsrollerna förändras så att männen tar större omsorgsansvar. En mer rättvis fördelning av oavlönat arbete och ett mer jämställt uttag av omsorgsrelaterad ledighet skulle enligt parlamentets bedömning gynna ”båda könen” och hela samhället och håller fram modellen som det mest effektiva sättet att uppnå jämställdhet på alla områden i livet.

De godkända förslagen i rapporten ska nu gå vidare till EU-kommissionen och det är upp till kommissionen om dessa betänkanden ska leda fram till ett lagförslag.

– Nu krävs konkreta åtgärder. Jämställdheten kan inte skjutas upp längre. Det finns ingen mirakelmedicin, men vi måste ständigt söka efter flera parallella lösningar som tillsammans kan åstadkomma en förändring, säger Anna Hedh.

Innan årsskiftet hoppas EU-kommissionen att EU-parlamentet och ministerrådet ska kunna enas om 20 principer för sociala rättigheter, tänkta som en gemensam social pelare för EU där jämställdhet mellan könen finns med. Frågan om en social pelare är dock omstridd och både Moderaterna och Kristdemokraterna har uttryckt starkt motstånd. De anser inte att EU-samarbetet ska användas till sociala frågor. Samtidigt har statsminister **Stefan Löfven** (S) tillsammans med EU-kommissionen bjudit in till ett informellt EU-toppmöte i Göteborg om sociala frågor i november.